

MEDĪJAMO DZĪVNIIEKU TIESU VETERINĀRMEDICĪNAS EKSPERTĪZES LLU VETERINĀRMEDICĪNAS FAKULTĀTĒ

VETERINARY FORENSIC INVESTIGATIONS OF THE GAME ANIMALS IN THE FACULTY OF VETERINARY MEDICINE, LUA

Dace Bērzina

LLU Veterinārmedicīnas fakultāte, Preklīniskais institūts, Latvija
LUA, Faculty of Veterinary Medicine, Preclinical institute, Latvia
Dace.Berzina@llu.lv

IEVADS. Tiesu veterinārmedicīnas ekspertīzes tiek veiktas, lai risinātu dažādus jautājumus pārkāpumu izmeklēšanā, kas saistīti ar cietsirdīgu izturēšanos pret dzīvniekiem, nelikumīgām medībām, aizsargājamo dzīvnieku iznīcināšanu un citos dzīvnieku aizsardzības noteikumu neievērošanas gadījumos. Arvien aktuālākas kļūst medījamo dzīvnieku veterinārmedicīnas ekspertīzes, kas noteiktas sakarā ar medību noteikumu pārkāpumiem un neatļautu ieroču izmantošanu. Šī darba mērķis ir apkopot un izanalizēt pēdējo gadu laikā LLU Veterinārmedicīnas fakultātē (VMF) veikto medījamo dzīvnieku liķu un to ķermeņa daļu tiesu veterinārmedicīnas ekspertīžu rezultātus.

MATERIĀLS UN METODIKA. Darbā analizētas VMF veiktās tiesu veterinārmedicīnas ekspertīzes medījamo dzīvnieku liķiem un to ķermeņu daļām, lai noskaidrotu atbildes uz kriminālprocesos un administratīvo pārkāpumu lietās uzdotajiem jautājumiem. Dzīvnieka nāves cēloņa un miesas bojājumu noskaidrošanai veikta liķu patologanatomiskā sekcija vai ķermeņa daļu morfoloģiskā apskate, kā arī histoloģiskā izmeklēšana miesas bojājumu rašanās laika noteikšanai. Metālu saturošu svešķermeņu – ložu, skrošu u.c. šāviņu daļu konstatēšanai izmantota rentgenoloģiskā izmeklēšana.

REZULTĀTI. Kopumā LLU Veterinārmedicīnas fakultātē laika posmā no 2010.gada janvāra līdz 2014.gada augustam veiktas medījamo dzīvnieku liķu un to ķermeņa daļu tiesu veterinārmedicīnas ekspertīzes deviņām mežacūkām (*Sus scrofa*), septiņām stirnām (*Capreolus capreolus*), pieciem aļņiem (*Alces alces*), diviem staltbriežiem (*Cervus elaphus*) un vienam jenotsunim (*Nyctereutes procyonoides*), lai noskaidrotu dzīvnieku sugas piederību, nāves cēloni, miesas bojājumu lokalizāciju, raksturu, rašanās mehānismu, smaguma pakāpi un laiku, kā arī noteiktu svešķermeņu klātbūtni dzīvnieku ķermenī. Ekspertīzēm nosūtīti 12 dzīvnieku liķi un 12 dzīvnieku ķermeņa daļas. Patologanatomiskās sekcijas veiktas četru mežacūku, piecu stirnu, divu aļņu un viena jenotsuņa liķim, kurās noskaidrots, ka astoņi dzīvnieki miruši šautu ievainojumu dēļ, bet četros gadījumos vardarbīga nāve netika konstatēta. Nošauto dzīvnieku nāves cēlonis bija ložu radīti miesas bojājumi, kas, galvenokārt, konstatēti dzīvnieku krūšu un vēdera dobuma orgānos, izraisot nāvi ne vairāk kā divu līdz trīs stundu laikā. Četros gadījumos dzīvnieka ķermenī konstatēti svešķermeņi – lodes, kas nodotas kā lietiskais materiāls tālākai izmeklēšanai. Dzīvnieka ķermeņa daļu veterinārmedicīnas ekspertīzes veiktas dzīvnieku galvām, ādām, iekšējiem orgāniem, kaulu un muskuļu fragmentiem. Pēc sugas piederības noteikšanas konstatēts, ka uz ekspertīzi nosūtītas piecu mežacūku, divu stirnu, triju aļņu un divu staltbriežu ķermeņa daļas. Sešās ekspertīzēs dzīvnieka ķermeņa daļās konstatēti ložu radīti ievainojumi, galvenokārt, šautas ādas brūces un muskuļu bojājumi, bet divās ekspertīzēs – skrošu radīti ievainojumi un skrotis ķermeņa daļās. Trijās dzīvnieka ķermeņa daļu ekspertīzēs konstatēti galvaskausa lūzumi un galvas smadzeņu ievainojumi bez šautiem ādas bojājumiem, kas varētu būt radušies trula priekšmeta iedarbības

rezultātā. Vienā ekspertīzē pēc morfoloģiskās apskates dzīvnieku ķermeņa daļās netika konstatēti dzīves laikā radušies miesas bojājumi.

SECINĀJUMI

LLU Veterinārmedicīnas fakultātē laika posmā no 2010.gada janvāra līdz 2014.gada augustam veiktas 24 medījamo dzīvnieku tiesu veterinārmedicīnas ekspertīzes, galvenokārt, mežacūkām un stirnām, kā arī vairākiem aļņiem, staltbriežiem un vienam jenotsunim. Ekspertīzēs izmeklēto dzīvnieku izplatītākais nāves cēlonis saistīts ar ložu radītiem ievainojumiem. Dažos gadījumos dzīvnieku ķermeņa daļās konstatētas smagas galvas traumas bez šautiem ādas bojājumiem.